

İRŞAD DERGİSİ

“AMEL”

“Kim tevbe edip, salih amel işlerse,
şüphesiz o, Allah'a hakkiyle yönelmiş olur.”

el-Furkan, 25/71

İÇİNDEKİLER

- 2 SALİH AMEL
ZEYNEP SOLİN
- 3 MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜLDESTESİ
ASIYE TOKER
- 8 ÇAY SOHBETLERİ
GÖNÜL HURMACIOĞLU
- 9 MUHAMMED SURESİ
HATİCE HALİS
- 11 SALİH AMEL SALİH İNSAN
ELİZAN SU
- 12 SALİH AMEL
ASEL TOPRAK
- 14 ÇİRKİN AMELLERİN SÜSLÜ CÜMLELERE SARILIP SATILDIĞI ZAMAN
GÜLBAYAZ UMER
- 15 KEMALATIN NURU: ABDULLAH B. MESUD
ULVIYE DENİZ
- 19 AHDE VEFA
AHRAS HAMUŞ
- 21 KRİZ DURUMLARININ ARDINDAN ÇOCUKLARA YAKLAŞIM
AYŞE YEŞİL
- 23 BİTKİLERDEKİ ŞİFA: MUZ
MELİKE YILDIZ
- 25 MİLİSANİYELİK HESAPLARLA İNTERNET
AMİNE GÜNEŞ
- 28 MİNİK ELLER İŞ BAŞINDA: EV ETKİNLİĞİ
GÜLİSTAN GÜLDAĞ

EDİTÖRLER

GÜLENAY ZİYA
ÖMER NAZİF

GRAFİK TASARIM

ATİFET YILDIZ BERNA BENGİ
HATİCE HALİS İDİL İPEK

İLETİŞİM

irsadder@gmail.com
karabasi@gmail.com

irsaddergisi

Furkan suresi, 70. ayet: Ancak tevbe eden, iman eden ve salih amellerde bulunup davranan başka; işte onların günahlarını Allah iyiliklere çevirir. Allah, çok bağışlayandır, çok esirgeyendir.

SALİH AMEL

Günahtan pişmanlık tövbedir
Günahı günah olarak görmek önce
Öyle ya benim kendi doğrum var
Onun kendi doğrusu var denilen bir çağda büyüdük biz
Sonra öğrendik doğru Kur'an sünnet
Adım adım bir gidiş ömür
Gittiğini bilen de bilmeyen de yürüyor
Ve O'na varıyor
Varış noktası aynı ya
Varanların hali başka
İyiye dair ne varsa salih amellerimiz
Güzel gidişin resmidir.
Salih amel, salihlerin arasında
Salihler şeyhin dizinin dibinde
Sevdanın en güzel hali
Dünyadaki en huzurlu yer orası.
Kalbim öyle söyledi.
Ve duyduğum en güzel dua
Bir ihtiyarın ağzından
Allah seni salihlerden etsin...

Zeynep SOLİN

MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜLDESTESİ

VELİ , MÜRŞİD, ŞEYH, ERENLER

Tasavvufa herkes bir mana yükler ama benim sevdiğim anlam şudur: "İnsanı Allah'la (celle celaluhu) barıştıran, Allah'a (celle celaluhu) yaklaştıran, Allah'ı (celle celaluhu) tanıtan, Allah'ı (celle celaluhu) bildiren; kısaca insanı Allah'a (celle celaluhu) götürmeyi hedefleyen bir yol... Bunun adına tarikat da denebilir sufilik de denebilir ama gerçek hedefi insanı Allah'a (celle celaluhu) götürmektir. Başka bir derdi, başka bir hedefi yoktur ki olmamalıdır. Bunun için de müntesiplerini seyri sülük denilen manevi bir yolculukla terbiye edip, yani nefislerini terbiye edip, Allah'a (celle celaluhu) yaklaştırır onları. Ve Allah'a (celle celaluhu) vuslat etmenin, Allah'a (celle celaluhu) götürmenin yolunu arar. O yüzden seyri sülük de bir mürşidi kamilin gözetiminde Allah'a (celle celaluhu) vuslat için çıkılan manevi yolculuğun adıdır. Ehli tasavvuf bu yolculuğu gerçekleştirebilmek için de muhakkak bir mürşide bağlanmak gerektiği hususunda hem fikirler. Yani biz bugün ilk sufi olarak kabul edebileceğimiz Muhasibi' den başlasak bütün yazılı olarak eser verenlere baktığımızda hepsinin de ortak görüşü şudur: Bu yolculukta muhakkak yaşayan, diri bir şeyhin, mürşidin olması gerektiğine inanmışlar ve bunu böyle öğretmişler. Yani nasıl dört mezhep imamımız var? İmam Azam, İmam Şafi, İmam Maliki, İmam Hambeli... Ayakta duran ve biz bir fıkihi meseleye bakarken İmam Azam, İmam Şafi, İmam Maliki, İmam Hanbeli'ye bakarız. Sonradan onlardan sonra gelen imamların içtihatlarına bakarız ve onlarda bulamazsak eğer bu sefer yeni bir içtihat ederiz ya... Veyahut da onlarda bulsak dahi bazı şeyler yaşanır halde değildir, yaşanmaz haldedir. O zaman yeniden bir içtihat gerekebilir. O yeniden içtihat da o günkü konuma, duruma uygundur. Kuran ve sünnetten yeni bir içtihat çıkarılır, bu mümkündür. O yüzden nasıl fıkıh dilinde "ben yaptım oldu" olmuyorsa tasavvuf ilminde de "ben yaptım oldu", "biz istedik oldu", "biz böyle uygun gördük oldu" demek biraz gerçekçilikten uzak oluyor. O yüzden bir mürşide bağlanmaksızın bu yolda sağlıklı bir şekilde yürünmesi, bu yolda sapkınlıklara uğramadan, düşüp kalkmadan -böyle düşüp kalkmak derken yolda düşüp kalkar insan buradaki düşüp kalkma sapkınlık, yoldan dışarı çıkmayı söylüyorum, yani bir kimse yoldan dışarı çıkınca zaten sıkıntılı- bir kimsenin bir mürşide bir şeyhe bağlanmaksızın tasavvuf yolunda, bu sufi yolunda sağlıklı olarak mesafe kat etmesi, sağlıklı olarak yol gitmesi mümkün değil. "Bizim şeyhimiz öldü ama kılıcı daha keskin... Biz şimdi böyle manevi olarak onun eğitimi, öğretimi altındayız... Bizim şeyhimizin tasarrufu devam ediyor..." Bunlar öyle tasavvuf ilminin doğruları değil. İnsanlar kendi hiyerarşilerini kaybetmemek için, kendi buldukları konumu, durumu kaybetmemek için, böyle şeyler söylemiş olabilirler. Bunların tasavvuf ilmi içerisinde doğruluk payı fazla değil.

Mürşid, veli, şeyh, erenler, abdal, dede, baba kimdir? Öyle ya, çünkü normalde sufiler kendi aralarında kimisine dede diyorlar. Hani değişik tarikat grupları var. Kimisinde baba diyorlar. Öyle değişik tarikat grupları var. Dedelik, babalık, erenlik, abdallık... bunlar Türkiye Cumhuriyeti devletinin devrim yasalarına göre yasak, söylenmemesi gereken sözler. Birisini öyle isimlendiremezsiniz. Ama biz şimdi bir tasavvuf ilmini, burada tasavvufu konuştuğumuzdan bunları isimlendirmemizde bir bahis yok. Bunu korkudan söylediğimi zannetmeyin. Ama Türkiye Cumhuriyeti devletinin kanununda bu. Bir kimseyi siz mesela Baba olarak nitelendiremezsiniz. Dede olarak nitelendiremezsiniz. Bir kimseyi siz değişik isimlerde kanun olarak nitelendiremezsiniz. Mürşid, veli, şeyh, erenler veya abdal nedir? Veli, sözlükte yardım eden, koruyan, yardım edilen, aynı zamanda korunan anlamına geliyor. Bir veçhesi yardım eden koruyan, bir veçhesi de yardım edilen, korunan demek. Yani bir veçheden bakılınca ki bunu tabir-i caizse rabbanî veçheden bakarsak Allah (celle celaluhu) müminlerin velisidir. Yani bu noktada yardım edendir, koruyandır. Ama bir kimse de velilik sıfatıyla sıfatlandıysa o yardım edilen, korunan noktasına gelir. Bu noktada müminlerin kendilerince veli statüsü var mıdır? Evet. Böylece bu sefer Allah (celle celaluhu) onları korur, onlara yardım eder. Kelimenin çoğulu evliya olarak geçiyor ama Türkçe'de bu tekil anlamda da kullanılıyor mu? Evet. Genel anlamda her mümin Allah'ın (celle celaluhu) dostudur. Ve onun veli kuludur. Bir kimse mümin ise iman etti, salih ameller işledi, haramlardan uzak durdu, kendini şüphelilerden sakladı. O kimse velilik sıfatlarını üç aşağı beş yukarı üzerinde topladı. O zaman öyle olunca oda Allah'ın (celle celaluhu) veli kulu oldu.. Çünkü velilik bir askeri sistemde düşünülecek olursa hepsi de asker ya normalde er de asker, çavuş da asker, on başı da asker, çavuş, işte baş çavuş, teğmen, yüzbaşı, devam ediyor ya bu askeriye hiyerarşi, bunun gibi...

Şeyhim Abdullah Gürbüz Efendi şöyle derdi: “Erinden generaline kadar evliyadır.” derdi. Erinden generaline kadar hepsi de evliya. Velilik, evliyalık böyle bir şey. Bir kimse gerçekten Allah’ın (celle celaluhu) emirlerini yerine getirmeye çalışıyorsa ve gerçekten Allah’a (celle celaluhu) yaklaşma derdi varsa o velilik yolundadır. Evliya yolundadır. Özel anlamda velilik ise farklıdır. Özel anlamda velilik; düzenli, kararlı, istikamet noktasında ve Kuran ve sünnetten taviz vermeden, istikrarlı bir şekilde, Allah’a ibadet eden, Allah'a (celle celaluhu) kulluk eden, başta peygamberler olmak üzere bütün sonradan gelen takva, salik Müslümanlar da hepsi de birer velidir. Bakın dikkat edin bütün peygamberler de velidir. Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) de velidir. Adem (aleyhisselam) da velidir aynı zamanda. Adem (aleyhisselam) ile Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) arasında ne kadar peygamberi zişan efendilerimiz geldiyse hepsi de başlı başına birer velidir. Nebilikleri bu dünya hayatında göz yumduklarında bitmiştir geçmiş peygamberlerin ama velilikleri devam eder. Mesela Muhammedi Mustafa'nın (sallallahu aleyhi ve sellem) dünya hayatına gözünü yumduğu anda peygamberlik vazifesi bitmiştir ama o peygamber midir? Evet. Ama veli olarak velilik devam eder, çünkü Allah’ın (celle celaluhu) El- Veli ismi şerifi ortadan kalkmaz, ortadan yok olmaz. “Peygamberlik son bulacaktır.” diye hadisi şerif meşhurdur. Ayeti kerimede de “Sen son peygambersin, son nebisin.” diye beyan edilmiş. Ondan sonra peygamber gelmeyecek ama velilik kapısı ebediyen açıktır. Bu dünya ile sınırlı değildir. Velilik kapısı ve velilik sıfatı. Bu dünya ile sınırlandırılması mümkün değildir de zaten. O yüzden bütün peygamberlerin velilik sıfatları devam eder. Rüyalarda gelirler, hallerde gelirler, ümmeti Muhammed'e bu noktada nasihat ederler, ümmeti Muhammed'e konuşurlar, onların gelmeleri, konuşmaları velilik sıfatıdır. Bunlar ince perdeden, ince sohbetlerdir. Onlar bir peygamber olarak gelip ümmeti Muhammed'in velilerine nasihat edemezler ama velilik sıfatıyla gelirler ümmeti Muhammed'in velilerine, mürşidlerine nasihat ederler. Çünkü onların şuanki durdukları nokta nebilik sıfatı değildir. İsa (aleyhisselam) 'nın yeniden yeryüzüne zuhur ettiğinde de bir nebi, bir peygamber olarak zuhur etmeyeceğinin gerekçesi budur. Onun da çünkü peygamberliği ve nebiligi son bulmuştur. O bir veli kul olarak yeniden yeryüzüne iner ve Mehdi (aleyhisselam) ile beraber ümmeti Muhammed'e hizmet eder. Ümmeti Muhammed'in yanında durur, Kuran ve sünnete hizmet eder. O velilik elbisesiyle hizmet eder. Velilik sıfatıyla hizmet eder. O yüzden bu manada velilik özel bir yoldur. Tabi hani zaman zaman şeyh kelimelerini de duyarız ya işte şeyh nedir? Hz. Pir de “Saçı sakalı ağarmış kimseye, ihtiyar kimseye şeyh denir.” diyor. O yüzden şeyh de yaş elliye geçmiş ondan sonra saçları sakalları ağarmaya yüz tutmuş kişiler hakkında kullanılan bir terim. Yani bir meslekte, herhangi bir fiiliyatta eskimiş tecrübe kazanmış, saç sakalı o meslekte ağarmış bir kimse. O yüzden normalde şeyh dediğimiz de ihtiyar bir kimse saç sakalı bu yolda ağarmış. Mesela bir kimse tamirci, bir sürü çırak yetiştirmiş. Bunu normalde eskiler tamircilerin şeyhi diye nitelendirebilirler mi? Evet. Tamircilerin şeyhi, terzilerin şeyhi olabilir mi? Evet. Hani nasıl böyle üniversitelerde profesörler vardır ya yaşlıdır, o konuda artık o duayen gibi olmuştur öyle derler ya yani o böyle seksen küsur yaşındadır, yetmiş küsur yaşındadır ama ilim ehlidir onlar para pul gözetmeksizin vazifelerine devam ederler. Öyle insanlara hayranım, ayakta alkışlamak lazım öyle kimseleri. Emeklilik bilmiyorlar. İşte şeyhin manası da bir meslekte yoğrulmuş, bir meslekte tecrübe sahibi olmuş, bilgi sahibi olmuş, ilim sahibi olmuş, yaşamış kimseye deniyor. İşte genelde Araplarda kabile reisleri vardır. Kabile kabiledir. Onların kabilelerinin başındaki o kimseye de şeyh denir. Çevresinde bir önderlik yapan bir kimseye şeyh denir. Bu noktada böyle isimlendirilen kimseler olduğu gibi, tasavvufta da bir eğitim görmüş, yol yordam görmüş, bir tarikat görmüş, bir şeyh görmüş, o tarikatla o şeyhin eğitimi altında durmuş, irşad noktasında belli bir hale gelmiş, icazete layık, liyakate haiz, Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerinin silsilesine mensup ve o silsileye ulaşan bir icazetli tasavvuf büyüğü, tarikat büyüğü, tarikatın, tasavvufun, piramidin en zirve noktasında duran kimseye de ne deniyor? Şeyh deniliyor. O yüzden bizim bu akşam konu, bu Şeyh efendiler ile alakalı. Yani tasavvuf ilminde derinleşmiş, tasavvuf ilminde icazete layık görülmüş ve buna liyakat göstermiş ve icazeti de Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerinin silsilesine ulaşmış mürşidler, veliler, şeyhler, abdallar, babalar, dedeler ile alakalı sohbetimiz, konumuz.

Benim her zaman söylediğim bir şeydir. Siz fıkıh ilmini çok incelikleri olmasa da dini yaşayabilecek hale okuyarak getirebilirsiniz. Ben el- Hidaye'den bakarım fıkıh ile alakalı meselelere, Kuduri'den bakarım. Daha da çetrefilli bir mesele ise İbni Abidin'den bakılır, Fetavayı Hindiye'den bakılır. Hanefi mezhebine göre söylüyorum. Ama bu tasavvuf ilmi ile alakalı siz işte eski tasavvuf kitaplarından meselenin ana kaidelerini öğrenebilirsiniz belki de ama o yaşanırken muhakkak ki bir üstattan, bir mürşitten öğrenmeniz; bir üstatdan, bir mürşitten bunun zikzaklarını iniş çıkışlarını bilmeniz, öğrenmeniz gerekir. Onun rehberliğinde bunu elde edebilirsiniz. Çünkü tasavvuf bir hal ildir. Bu hal ilmini ancak bir mürşitten, bir üstatdan öğrenir o kimse. Bir mürşidi yoksa, bir üstadı yoksa o hal ilmini sağlam delilleriyle öğrenmesi sapmadan, saptırmadan o yolda yürüyebilmesi çok güçtür. İşte tasavvufta bu manadaki üstatlar için mürşid, veli, erenler, abdal, dede, baba, şeyh gibi kavramlar kullanılır. Bu unvanları alan kimse yani eğer gerçekten bu unvana layık bir kimse ise insanı kamil, mürşidi kamil diye nitelendirilebilir. Bu kemale asaleten sahip olan Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretleridir. Çünkü Adem (alehisselam)' den günümüze ve kıyamete kadar Allah'ı (celle celaluhu) en fazla bilen, en yüksek derecede bilen, en namütenahi hal ile bilen Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretleridir. O yüzden tabiri caizse en büyük sufi, en büyük veli, en büyük mürşit, en büyük derviş, en büyük dede, en büyük baba, en büyük abdal Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)' dir. Ve diğer kamil veliler, şeyhler bu kemale veraset yolu ile sahiplerdir. Asalet yolu ile değil. Asaleten bu Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerine aittir. Ama normalde diğer bütün Veliler veraseten ona sahiptirler. Çünkü onların hepsi de Hz. Muhammed'in (sallallahu aleyhi vesellem) nurundan kandillerini yakmışlardır tabiri caizse. O yüzden o velilerin, o mürşitlerin üzerinde bir nur varsa, o nur kandili Hz. Muhammedi Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerinden ateşlenmiştir. Hz. Muhammedi Mustafa'nın şemsiyesi altındadır bütün veliler, mürşidi kamiller ve alimler. O yüzden meşhurdur ya hadisi şerif "Alimler peygamberlerin varisidirler. Peygamberler miras olarak ne dinar ne de dirhem bırakmışlardır. Onlar sadece miras olarak ilim bırakmışlardır. Kim ilimden nasibini alırsa çok büyük hayırlara kavuşmuş olur." (Ebu Davut, İbni Mace, Buhari). O yüzden tasavvuf ilminin aslı, asaleti Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerindedir, velilik olarak. Bütün veliler veraset yoluyla bu ilmi Hz. Muhammedi Mustafa' nın (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerinin üzerinden alırlar. Bir kısım melamet ehli öyle söyleyelim. Zaman zaman içlerinden bazıları ilmi direk Allah'tan (celle celaluhu) aldıklarını iddia etmişler. Bu onların kendi iddiaları. O yüzden buna kalkıp da yani aradan Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerini de kaldırıp biraz tehlikeli bir perde orası, direk ilmi bu manada Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretleri olmaksızın oradan aldıklarını iddia edenler olmuş, bunlar konumuzun dışında, eğer konuşulması gerek ise onları da konuşuruz. Tabi yine Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretleri kendisinden sonra yaşanacak olan hadiseler, sıkıntılara, kendisinden sonra yaşayacak olanlara bir hadise, bir sıkıntı olduğunda nereye müracaat edeceklerini beyan etmiş. "Kuran ve sünnete sınıksız yapışın." Başka bir hadisi şerifte de " Herhangi bir itilaf ile karşılaştığınızda, size düşen görev benim sünnetime ve Hulefayı Raşidin'in sünnetine uymaktır." demiş. (Müsned, Darim-i, İbni Mace, Ebu Davud, Tirmizi) Başka bir hadisi şerifte de " Kuran'a ve ehli beytime müracaat ediniz." demiş. Bunlara tabi böyle farklı farklı manalar vermek mümkün mesela Kuran'a ve ehli beytime dediğinde bütün tasavvufi ve bilhassa cehri tarikat erbabı Hz. Ali (radiyallahu anh) hazretlerinden geldiği için, cehri tarikatın eğer silsilesi oraya kadar dayanıyorsa onları da bir bu manada veraset yoluyla ehlibeyt noktasında görebiliriz. Sebep? Çünkü, bir problemde bir meselede ehlibeyte uyunuz demiş. Tabi ehlibeyt aynı zamanda sünnet manasındadır. Bakın ehli beyt aynı zamanda sünnet manasındadır. Yani Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerinin sahih yaşadığı dinle alakalı ve söylediği sözlerle alakalıdır. Ehli beyt sadece kan yoluyla değildir. Bu normalde hani belden gelen ehli beytlik değildir, yoldan gelen ehli beytliktir. O yüzden bir kimse kendince eğer silsilesi Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerine dayanan Hz. Ali (radiyallahu anh) efendimizin üzerinden Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerine dayanan bir silsileden ders aldıysa o da ehli beyte tabi olmuş olur.. Ama bunda büyükler muhakkak o icazetli bir şeyhe intisap etmekle bunun mümkün olduğunu söylemişler.

Orada şerh düşmüşler ve Hulefayı Raşidin sadece dört halife demek değildir. Bir kısmı böyle ilk dört halife kastedildiğini kabul edenler olduğu gibi diğer Müslüman imamların da bu gruba girdiğini söyleyenler olmuş. O yüzden bu sadece bununla alakalı değildir. Bu konuyu (Tövbe Suresi Ayet 119) ile kapatmak istiyorum. “Ey iman edenler Allah'tan korkun, ve sadıklarla beraber olun.” Bakın, bu şeyhler, veliler, abdallar, müşitler, babalar, dedeler ile alakalı en önemli ayeti kerimelerden bir tanesi de budur. Aynı zamanda bir veliyi, bir müşidi sevmek, ona rabita etmek, onun haliyle hallenmeye çalışmak da bu ayeti kerimeye dayanır. Çünkü, salihler ile, sadıklar ile beraber olun denilince onlarla beraber olmanın yolu olması gerekir. Fatihayı şerifede “Bizi salihlerin yanında eyle, onlarla beraber eyle.” dediğimiz o ayeti kerime de bunun içindedir. O zaman salihlerin bir yolu, salihlerin bir kaidesi, kuralı olması lazım. Cenabı Hak da bize o salihlerle beraber olmayı emrediyor. Buradan hareket edersek o zaman salihlerle beraber olmak, sadıklarla beraber olmak ve bu beraberliği arttırmak ve bu beraberlikte mukim olarak durmak farz. Hani bazen zaman zaman derler ya bir müşide bağlanmak gerekir mi? Ya sence gerekli değilse gerekmez. Bağlanma ama bu ayeti kerimeye göre bakarsan o zaman iş değişti. “Ben sadıklarla beraber olacağım, bana bir sadık tarif et, bana bir salih tarif et, ben onunla beraber olmak istiyorum.” “Neden?” “Dini ben onunla beraber yaşamak, onunla yol yürümek istiyorum.” dediğimizde işin rengi değişiyor. Tabi bu ayeti kerimeyi bizim Bursa'mızın medarı iftihar olan İsmail Hakkı Bursevi Hazretleri Ruhül Beyan'ında tefsir ederken bahsi geçen sadıklardan Vurat, kamil müşitlerin olduğu bir salik, onların kapılarında ciddiyetle hizmet eder. Yani bir derviş adayı, bir sufi adayına salik deniliyor. Bir yola intisap eden kimse. Bir salik, bir derviş adayı, bir yolcu adayı onların kapılarında ciddiyetle hizmet eder, muhabbetiyle nazarlarına kabul olunursa, onların feyiz ve bereketiyle masivayı terk etmeye, Allah (celle celaluhu) yolunda istikamet üzere bulunmaya rahatlıkla muvaffak olur ve huzuru Hakk'a kavuşur, buyuruyor. Bakın salihlerle beraber olun, sadıklarla beraber olun ayeti kerimesini Hz. İsmail Hakkı böyle tarif ediyor, bu ayeti kerimeyi böyle tevil ediyor. Diyor ki muhakkak onlarla beraber - onların kapısında dediği yolları, onların dergahları, onların tekkeleri, onların bulunduğu topluluklar- orada bulunmalı, orada ciddiyetle hizmet etmeli yani orada Kuran ve sünnet dairesinde, imamların içtihadı dairesinde orada yapılacak olan işler var ise Kuran'a hizmette, sünneti Rasulullah'a hizmette, ehli tasavvufa hizmette yapılacak olan bir iş var ise o işe katkıda bulunmak. Kimisi tuvalet bile temizlemiş. Kim? Eşrefoğlu Rumi. Şimdi insanlar kibirli, şimdi insanlar bir yola intisap etmek istemiyorlar. Eşrefoğlu Rumi müderris yani bugünkü manada profesör. Gitmiş Hacı Bayram Veli hazretlerinin dergahında tekkesinde tuvaletleri temizlemiş. Hatta Hacı Bayram Veli hazretlerinin dergahında, tekkesinde dergahın köpeğinin yanına misafir edilmiş öyle söyleyelim. Oraya bir tane kilim atmışlar, o köpeğin yanında sabahlamış akşamlamış günlerce nefis terbiyesi çünkü bu. O yüzden nefsi terbiye etmek için muhakkak nefsi ezmek lazım. Allah (celle celaluhu) cümle ümmeti Muhammedi bu yolda, bu uğurda, bu noktada duranlardan eylesin inşallah.

MUSTAFA ÖZBAĞ 02.05.2020
Derleyen: Asiye TOKER

Çay Sohbetleri

Ey hakikat yolunda güzel amellerle yürüyen kardeşimiz sana gönlümüzden çay ikram edelim de dumanı yoluna nefes, demi sohbetimize aşk olsun...

Ten kapısı, ten duvarı gibi uyanıktır... Cennet evi de diridir; çünkü padişahlar padişahına mensuptur orası! Ağaç da cennet ehliyle konuşur söz söyler, meyve de, akan duru sular da! Çünkü Cennet'i aletle yapmamışlardır ki... Orası amellerden, niyetlerden yapılmadır. [Mesnevi cilt/4(473-74-75)]

Ey güzel kardeşim sen hangi amellerle gönlündeki cenneti inşa ediyorsun?

-Gönlümdeki cenneti, içimdeki o sonsuz güzelliği, öncelikle iman hakikatlerine sıkı bir düğüm atarak örmeye başladım. Ezberci amelle gönlümdeki cennete giremeyeceğimi düşünüyorum. Namaz, oruç gibi bir takım ibadetleri yaparken de Yunus suresinin "Allah'ın şahit olmadığı hiçbir amel yoktur." ayetini düstur ediniyorum. Cennet için değil de cemali için adım atmanın hazzını böyle hissedebiliyorum...

Bildiğini izhar etmedikçe alemdeki zahmet ve meşakkatleri belirtmez. Senden bir kötülük yahut iyilik meydana gelmeksizin hattâ bir an bile duramazsın. Bu amelleri izhar etme zarureti, sırrının açığa çıkması içindir. Nasıl olur da ipliğin ucunu gönlün çekip durduğu halde iplik eğirme aletine benzeyen tenin işlemez? Tasalanman, dertlenmen; gönlünün o çekişine, isteğine âlamettir. O işi yapmamak da sana açıkca can çekişmedir, ölümdür. [Mesnevi cilt/2(995-96-97-98)]

Ey güzel kardeşim senin gönül ipini eğiren (işleyen) nedir?

-Benim gönül ipimi eğiren şey bir duygu. Bu duygunun adı sevgi. Ben sevgiden besleniyorum. Sevgi ile ekilmeyen hiçbir tohum yeşermez. Katıksız olarak kullanabilirsek bu sevebilme duygusunu, Pir'in bahsettiği, bizden her an doğan iyilik ve kötülüğün hakkımızda hayır olarak bize döneceği bir döngüye girmiş olacağımıza inanıyorum.

Allah haslarıyla edepsizce konuşmak gönlü öldürür amel defterini kapkara bir hale koyar. [Mesnevi cilt/2(1740)]

Ey güzel kardeşim senin Allah haslarına (dostlarına) karşı gönlünü diri tutmada nasihatlerin nedir?

-Allah dostları Allah'ın velileridir. Veli kelimesinin kökü de yakınlık anlamındadır. Biz de ancak Allah dostlarına yakın olmaya çalışarak gönlümüzü diri tutabiliriz. Yakınlık sonsuz bir kavram. Her daim yol yürütür insana. Yakınının da yakını, yakınının da yakını olma isteği...

Ben dost ile dost olmuşum, kimseler dost olmaz bana, diyen Yunus Emre'nin erdiği noktaya gelebilmek umudu ile inşallah...

Rasulullah (s.a.v.) buyurdular ki "Hz.Davud (a.s)'ın duaları arasında şu da vardır: "Allah'ım! Senden sevgini ve seni sevenlerin sevgisini ve senin sevgine beni ulaştıracak olan ameli talep ediyorum. Allah'ım! Senin sevgini nefsimden, ailemden, malımdan, soğuk sudan daha sevgili kıl. "Ebu'd Derda der ki: "Rasulullah (s.a.v.) Hz.Davud'u zikredince, onu "insanların en abidi (yani çok ve en ihlaslı ibadet yapanı) olarak tavsif ederdi." [Tirmizi, Da'avat 74, (3485)] Ravi: Hz.Ebu'd Derda Rabbim bizleri de bu hadisle amel edenlerden eylesin inşallah...

MUHAMMED SURESİ

Bismillahirrahmanirrahim

**“EY İMAN EDENLER! ALLAH'A İTAAT EDİN, RASULÜNE İTAAT EDİN.
SAKIN AMELLERİNİZİ HEDER ETMEYİN.”**

Muhammed Suresi ﴿33﴾

﴿33﴾ مَّا أَتَىٰ الْكَلِمَةَ أَوَّلَ طَبْتٍ أَلَوْ كَلِمَةً أَوْ لَوْ سُرَّ لَأَوْعِي لَطَّاءَ وَهَلَّلًا أَوْعِي لَطَّاءَ وَأَنْ مَا نَزِي لَذَّلًا أَيْ آي

Ayeti kerime’de Allah (*celle celaluhu*) ve Rasulüne (*sallallahu aleyhi ve sellem*) itaat emredildikten sonra, “amellerinizi heder etmeyin” buyurulduğu için bu ikisi arasında bir sebep-sonuç ilişkisi kurulabilir. Buna göre Allah ve Rasulüne (*sallallahu aleyhi ve sellem*) itaat etmeyenlerin iyi sanarak yaptıklarının boşa gideceği, onlara özellikle ebedî hayatta bir fayda sağlamayacağı anlaşılmaktadır, şeklinde yorumlamışlar.¹

Amellerin ebedi hayata yansması için evvela Allah (*celle celaluhu*) ve Rasulüne (*sallallahu aleyhi ve sellem*) iman ve itaat gerekmektedir. Bu konuda hüküm ayetle sabit ve çok açıktır. Rabbimiz buyuruyor ki “Kimi, O’na (*sallallahu aleyhi ve sellem*) iman etti, kimi de ondan yüz çevirdi ki bunlara da çılgın ateşli Cehennem yetti. Ayetlerimizi inkâr eden kâfirleri elbette ateşe atacağız.” (*Nisa suresi 55/56*)

Allah’ın veli kulları, mürşidi kâmiller, pir efendiler kısacası müminler bilirler ve bütün iman edenlere seslenirler ki o (*sallallahu aleyhi ve sellem*) olmadan iman noktasında bir varoluş da söz konusu olamaz. İbn-i Arabi bu konu da “Ümmetinden Hazreti Muhammed’e (*sallallahu aleyhi ve sellem*) erişememiş olan kimseler Kuran’a baksınlar. Ona bakmakla Hazreti Muhammed’e (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bakmak arasında fark yoktur. Sanki Kuran beden suretine girmiş ve adına Muhammed b. Abdullah b. Abdulmuttalib denmiştir. Kuran Allah (*celle celaluhu*) kelimidir. Kelam ise Allah’a (*celle celaluhu*) şifadır. Öyleyse Hazreti Muhammed (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’de Hakk’ın sıfatıdır.” buyurmaktadır.²

Ahmed el Rufai’nin (*kuddise sirruhu*) tasavvufi eserinde de şöyle bir bab yer almaktadır.

“Bilgi onun (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şanındandır. Bu bilgi Allah (*celle celaluhu*) ilminin sırrıdır. Her hayır kapısının açılmasını isteyen, onun (*sallallahu aleyhi ve sellem*) eteklerine yapışmalıdır. Bu hali anlayan iman sahipleri nübüvvet nuruna nazargah olurlar. İlahi âlemlerin nuruna bu yoldan geçmek mümkün olur. İrfan sahibi ancak bu yolda devam ettikçe nefisini ıslah edebilir. Nefis Peygamber’e (*sallallahu aleyhi ve sellem*) uyduğu sürece, Hakk’a ve hakikate boyun eğebilir.”³

Allah’ın (*celle celaluhu*) hoşnut olacağı her türlü söz ve fiiliyatın, katında kabul olması ve Cennet nimetlerine erişebilmek için Muhammed-i Mustafa’ya (*sallallahu aleyhi ve sellem*) iman ve tabiiyet şarttır. Bu netice de devam ettirilen salih amellerdir ki yaratılmışları kurtuluşa erdirdin. Allah (*celle celaluhu*) Kuranı Kerim’de buyurur ki: “Erkek veya kadın, kim mümin olur da güzel amellerden işlerse, işte onlar Cennet’e girerler. Zerre kadar da haksızlığa uğratılmazlar.” (*Nisa suresi/124*)

Rasulullah Efendimizin (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Peygamberliğine iman ettikten sonra onun (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bizlere yaşayarak aktardığı Kuranı Kerim ve hadisi şeriflerde yer alan bu hal ve hareketler, salih ameller nelerdir ki hem dünyamızı hem de ahiretimizi şekillendirmektedir. Bu konuda sahabe efendilerimiz birçok defa Peygamberimize (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hangi amel daha hayırlıdır diye sormuş ve muhatabın durumuna göre de cevaplar almışlardır. Bu şekilde de bizleri kurtuluşa erdirecek ve imanın lezzetini tattıracak hal ve hareketler açıkça belirlenmiştir. Nur-u Muhammedi (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bu suallerin birine cevaben **“Yemek yedirmen, tanıdığın ve tanımadığın herkese selam vermen.”** buyurmuştur.⁴ Kuran-ı Kerim okumak, anne babaya iyilik ve itaat etmek, akrabayı ziyaret, yetim, öksüz ve yoksullara yardım etmek, hayır ve hasenatta bulunmak, ilim öğrenmek ve öğretmek, iyi nesiller yetiştirmek, büyükleri ve hastaları ziyaret etmek, güzel söz söylemek, Allah yolunda çalışmak, cihad etmek, zikir, sabır, tevekkül, şükür gibi birçok güzel hal ve hareket bu yanıtlarda toplanmıştır.

Ayrıca sevgili Peygamber efendimiz (*sallallahu aleyhi ve sellem*) başka bir hadisinde de **salih amelin ahirette, onu işleyenin karşısına çıkacağını ve “Ben senin salih amelini.”** diyerek onu alıp Cennet’e götüreceğini bildirerek amelin yalnızca bir fiiliyet olmadığı sırrını da vermiştir.⁵

Bu nokta da üstadım Mustafa Özbağ Efendi de (*kuddise sirruhu*) bir sohbetinde şöyle buyurmaktadır.

“ Müslümanlar elinizden, dilinizden, gözünüzden, kulağınızdan sizin organlarınızdan emin olsunlar. Bu yeter. Kıymetli dostlar öyle zamanlar vardır ki, insanlar öyle topluluklarda yaşarlar ki orda büyük günah işlememek, büyük nefis mücadelesidir. Takva, Kuran ve sünneti seniyyeye sımsıkı yapışıp günahı kebairelerden uzak durmaktır. İman, akaid noktasında, Kuran ve sünnet dairesinde dur. Amellerini Kuran ve sünnet dairesinde tut, yemin ediyorum kalbine ilham gelecek senin, kalbin açılacak. Bugün için yapılabilecek en güzel fayda kimseye zarar vermemek.”⁶

Konu oldukça detaylı ve hassas olduğu için bununla alakalı olarak misal niteliğinde birkaç hadis-i şerifi paylaştım ve daha fazlaca uzatmamak adına yazımı burada noktalıyorum.

Selam ve dua ile sağlıcakla kalın.

Hatice HALİS

1-Kur’an Yolu Tefsiri Cilt: 5 Sayfa: 59

2-El-Fütuhat IV/61

3-Onların âlemi sy.141/142

4-Ebu Davud, Edeb, 142

5-Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, IV/287

6-6 Aralık 2012 tarihli sohbetten alıntıdır.

SALİH AMEL SALİH İNSAN

Nedir bu telaş? Dur durak bilmeyen koşuşturmanın sebebi; bu kaygı, bu endişenin sebebi nedir? Nereye koşuyor bunca insan? Zenginlik, saygınlık, güç ve mevki sahibi olmak, bir eğitimden öbürüne, bir mağazadan diğerine, bir internet ağından başka bir ağa geçmenin ardından gelen mutsuzluk, yığınla karmaşa ve kaygı... Psikoloji kliniklerine akın eden bunca umutsuzluk ve ihmalin panzehiri nerede?

Ne zaman elindeki her şeyi bir kenara bırakıp aynaya bakacaksın? Ve kendine bakarken konuşan onca iç sesi hangi güç ayırıştırıp susturacak?

Bunca sorunun cevabını senden başka kim verecek? Kendine bir bak, önce dur, sonra usulca uzaklaş. Neyden mi? Elindeki telefondan, kapındaki felaketten, içindeki kinden, bedenindeki ağrıdan uzaklaş. Sadece "insan" olduğunu ve "Ey insanlar, siz Allah'a muhtaçsınız. Allah ise zengin ve her hamde layıktır." (35/Fâtır, 15) ayetini hatırla.

Hatta otur en kuytu bir köşeye gözlerini kapat ve "Ya Rabbi ben senin kulunum, beni sen yarattın" de. Çünkü insan, Allah'tan gelmiştir ve öleceğini bile bile yaşayan tek canlı olarak yine Allah'a gitmektedir. O zaman yaratılış amacına uygun davrandıkça ve sözünü yerine getirerek psikolojik sağlığa kavuşacaktır elbet.

Kur'an-ı Kerim'de: "İman eden ve salih amel işleyenler için güzel bir gelecek ve mutluluk (tûbâ) vardır." (13/Ra'd, 29) buyrulurken, salih amel işleyenleri güzel bir gelecek ve mutluluğun beklediği ifade edilmektedir.

İnsanların güce, makama, paraya, modaya uymak ile hasta olduğu bu dönemde Allah (celle celalühü) ve Resulünün (sallallahu aleyhi ve selem) emirlerine uygun işler yaparak, hem amallerimizi hem de psikolojimizi düzeltmek ve mutlu bir yaşamda salih bir insan olmak için salih amel işlemenin vaktidir şimdi.

Yetmez mi bunca söz? haydi duyduklarınla amel ederek, ebedi huzura koşmanın vaktidir şimdi.

SALİH AMEL

Asra yemin olsun ki hiç şüphesiz, insan hüsrandır.

Ancak iman edip salih amel işleyenler, birbirine hakkı ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır. (Asr suresi, 1-3. ayeti kerime)

Şüphesiz, iman edip Salih amel işleyen, namazı dosdoğru kılan ve zekâtı verenlerin mükâfatları Rableri katındadır. Onlara korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır. (Bakara suresi 277. ayeti kerime)

Biz insana, anne ve babasına iyilikle davranmasını tavsiye ettik. Annesi onu güçlkle taşıdı ve onu güçlkle doğurdu. Onun (hamilelikte) taşınması ve sütten kesilmesi, otuz aydır. Nihayet güçlü (erginlik) çağına erip kırk yıl yaşına ulaşınca dedi ki: Rabbim, bana, anne ve babama verdiğin nimete şükretmemi ve senin razı olacağın salih bir amelde bulunmamı bana ilham et, benim için soyumda salahı ver. Gerçekten ben tövbe edip sana yöneldim ve gerçekten ben Müslümanlardanım. (Ahkaf suresi, 15. ayeti kerime)

Onlar gayba inanırlar, namaz kılarlar, kendilerine verdiğimiz mallardan Allah (celle cellaluhu) yolunda harcarlar. (Bakara suresi 3. ayeti kerime)

İman edip yararlı iş yapanlara gelince onlar da cennetliklerdir. Onlar orada devamlı kalırlar. (Bakara suresi 82. ayeti kerime)

Hz. Muhammed Mustafa' nın da (sallallahu aleyhi ve selem) "Huzuru kalp olmadıkça namaz da olmaz." dediği rivayet edilir ki bu huzur, yani hiçbir şeyle meşgul olmayış, namaz kılmanın değil, namazın tam namaz oluşunun şartıdır, demiştir. (Mesnevi Cilt 1, Beyit 381)

Muhakkak ki iman edip salih amel işleyenler, yaratıkların en hayırlısıdır. (Beyyine suresi 7. ayeti kerime)

İman edip salih amellerde bulunanlar ise, elbette onları salihlerin arasına katacağız. (Ankebut suresi, 9. ayeti kerime)

Şüphesiz iman edip salih amellerde bulunanlara gelince, onlar için altından ırmaklar akan Cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur. (Buruc suresi, 11. ayeti kerime)

Allah (celle cellaluhu) ayeti kerimleri ile bizlere müjdelemiş ve ikramda bulunmuştur. Ve yine Allah (celle cellaluhu) ayeti kerimleri ile bizlere öncelikli olarak kulun imanından haber vermektedir. Salih amelde iman şartı vardır. Kul önce iman etmiş olmalıdır; yaptığı ibadet ve davranışlarını, takva ve içtenlik ile yapmalıdır. İman ve amel arasında da kuvvetli bir bağ vardır. O halde İman ve amel nedir sorularının cevabını aradığımızda; iman, şüphesiz bir şekilde Allah'ın (celle cellaluhu) varlığına birliğine inanmak, bunu kalben tastik etmek ve Hz. Muhammed Mustafa'nın da (sallallahu aleyhi ve selem) onun Resulu ve elçisi olduğuna şeksiz, şüphesiz inanmak ve kabul etmektir. Amel ise, kulun dünya hayatında ve Allah yolundaki yolculuğunda, samimiyet ve ihlas ile yaptığı tüm ibadetleri ve davranışlarıdır.

Allah'ı zikretmek (celle cellaluhu), dua etmek, tövbe etmek, Kuran-ı Kerim okumak, Kuran-ı Kerim öğrenmek ve Kuran-ı Kerim öğretmek, kötülüklerden uzak durmak, gözlerimizi haramlardan korumak, Allah (celle celaluhu), için infak etmek, (Allah'ın hoşnutluğunu kazanma niyetiyle harcamada bulunmak) Bakara sûresinin 2. ayeti kerimesinde Allah'a samimiyetle inanan müminlerin başlıca özellikleri sayılırken iman ve namazın ardından da infak zikredilmiştir. Sadaka vermek, güzel söz söylemek, sünneti Resulullah'a riayet etmek helal ve harama uygun davranmak, hastayı Allah (celle celaluhu) için ziyaret etmek, misafire Allah (celle celaluhu) için ikramda bulunmak, insanları Allah celle celaluhu için sevmek, kalplerimizi kinden, öfkeden, düşmanlıktan, riyadan, gösterişten uzak tutmak, kurban kesmek hepsi de birer salih amel olan ibadet ve davranışlarımızdır.

Amellerimizin salih amel olabilmesinin en önemli şartı ise Allah'ın (celle celaluhu) rızasını kazanmak olmalıdır. Samimiyet, ihlas, doğruluk ve dürüstlük de amellerimizin mayasıdır. Amellerimizin içerisinde zerrece gösteriş ve riya olmamalı, gayemiz Allah'ın (celle cellaluhu) hoşnutluğunu kazanmak olmalıdır. Kul Allah ile dostluk kurmalı bu dostluğunu salih amelleri ile desteklemeli ve Allah 'a (celle celaluhu) yaklaşmalıdır. Bütün ibadetlerimizin amacı Allah'ı (celle celaluhu) bilmektir. Arifibillah olmaktır.

İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Asıl iyilik, o kimsenin yaptığıdır ki, Allah'a, (celle celaluhu) ahiret gününe, meleklerle, kitaplara, peygamberlere inanır. Allah'ın (celle celaluhu) rızasını gözeterek yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere ve kölelere sevdiği maldan harcar, namaz kılar, zekât verir. Antlaşma yaptığı zaman sözlerini yerine getirir. Sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreder. İşte doğru olanlar, bu vasıfları taşıyanlardır. Müttakîler ancak onlardır. (Bakara, Suresi 117. Ayet-i Kerime)

İyyâke na'budü ve iyyâke neste'in (Fatiha suresi 5. ayeti kerime) (Allahım!) Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım dileriz.

Kul namazının sonunda dua eder. Duasında, Yarabbi beni salih amel işleyen kullarından eyle. Salih amel; güzel amel, inanmış olarak iman ederek, Allah'ın (celle cellaluhu) rızasına uygun davranışlarımızın tamamıdır.

Rablerinin âyetlerine inananlar, Rablerine ortak tanımayanlar ve Rablerine dönecekleri için yapmakta oldukları işleri kalpleri titreyerek yapanlar; İşte onlar, iyiliklere koşuşurlar ve iyilik için yarışırlar. (Mümin suresi 23-58-59-60-61. ayeti kerime)

İman edip dünya ve âhiret için yararlı işler yapanlara gelince, Rahmân onlar için gönüllerde bir sevgi yaratacaktır. (Meryem suresi 96. ayeti kerime)

Salih amel sevginin kaynağıdır. Sufiler Allah'ı (celle celaluhu) sevdiği için namaz kılar, Allah'ı (celle celaluhu) sevdiği için oruç tutar, Allah'ı sevdiği için haramlardan uzak durur, farzlara sınıksız yapışırlar. Tüm ibadetlerimiz Allah'a, (celle celaluhu) olan imanımızın ve sevgimizin göstergesi olmalıdır. Kalpte iman dilde zikir, amelde salih olan kullardan olmak duası ile.

Asel TOPRAK

ÇİRKİN AMELLERİN SÜSLÜ CÜMLELERE SARILIP SATILDIĞI ZAMAN

Yazıma böyle bir başlık koyarak başlamak istedim çünkü Hz. Mevlana'nın "Ya olduğun gibi görün, ya görüldüğün gibi ol." nasihatine taban tabana zıt bir anlayışın hüküm sürmesi bu gün bizlerin kanayan en büyük yarası. Adeta Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bazı insanları "kuzu postuna bürünmüş birer kurt" olarak nitelendirdiği zamanı yaşıyoruz. Hangi kesimden olursa olsun:

- Bazı siyasiler, binbir vaat ve güzel cümleler giydirdikleri 'çirkin amelleri'yle bizi aldatarak makam ve güçlerini arttırma peşindeler.
- Bazı medya kuruluşları, gazete ve gazeteciler, hangi çıkara hizmet ettiklerini bilmediğimiz her gün onlarca yalan, iftira ve aldatıcı 'çirkin amelleri' amaçlarının 'hakikat' olduğunu söyleyerek bizi aldatıyorlar.
- Bazı ticaret erbabları çürük mallarına güzel sloganlar giydirip bizi aldatıyorlar.
- Bazı din tüccarları amaçlarının 'Allah'ın rızası' olduğunu söyleyip paramızı istiyorlar.

Ve her alanda ne yazık ki 'çirkin amel-süslü cümle' akımı bayrağı önde götürüyor.

Peki gerçekten ihlaslı, niyeti düzgün ve işinin hakkını vermek isteyen dürüst kimselere ne oluyor?

- Doğru bir örnek görülünce, yanlışları fark edilir korkusuyla; bu amelleri çirkin, niyetleri çirkin hilebazların her türlü oyun ve iftiralara maruz kalıyorlar. Ama bu aldatıcılar unutuyorlar: "ONLAR TUZAK KURARKEN, TUZAK KURUYORDU ALLAH DA, ALLAH, TUZAK KURANLARIN EN HAYIRLISIDIR."

İslam hukukuna göre, fıkhen, kişinin ameline bakılarak hükmedilir. Bazı durumlarda suça götüren sebeplere bakılsa da "Benim niyetim iyiydi." tek başına bahane olarak kullanılamaz çünkü kimse niyetleri okuyamaz; Çaldınsa elin kesilir, iftira attınsa İslam bir daha senin şahitliğini kabul etmez, insanları aldattınsa onların hakkı senden alınır. Günümüzde ise; güçlünün haklı olduğu, iftira ve karalama haberlerinin hukuken cezasının olmadığı, aldatılanın aldatıldığıyla kaldığı garip zamanlardan geçiyoruz. Sahiplendiğimiz hangi kişi, kurum, kuruluş, topluluk olursa olsun ölçümüz Kuran Sünnet ise, kimin "Muhammedi" olduğu ile ilgili şöyle buyuruyor alemlere rahmet (sallallahu aleyhi ve sellem): "HER KİM BİZİ ALDATIR, HAINLIK YAPARSA BİZDEN DEĞİLDİR."

Her adaletsizlik bireyi tercih yapmaya sürüklüyor; ya o da 'çirkin amel-süslü cümle' akımına uyup kazanacak ya da uğradığı haksızlıkla kendini itilmiş görüp daimi bir nefret ve düşmanlık içerisinde kalacak. Allah'ın: "HÜKÜM VERİRSEN, ARALARINDA ADALETLE HÜKÜM VER, ÇÜNKÜ ALLAH ADALET EDENLERİ SEVER." buyruğuna uyulmadığı sürece bir toplumda yolsuzluk, kaos ve nefret hiç bitmeyecektir. Uğradığı her aldatılmaya, karşılaştığı her haksızlığa rağmen üçüncü yolu seçenler: "HAKLARINDAKİ VAAT GERÇEKLEŞTİĞİNDE" ayeti kerimesinde Allah'ın (celle celaluhu) vaaadinin Hak olduğuna her zerremizle iman edenler olarak, tüm bu çirkeflüğün içinde Allah'a (celle celaluhu) verdiğimiz söze sadık kalma, Kuran ve sünneti seniyeinin çizdiği yoldan ayrılmama gayretiyle hak yolunun yolcuları olma yolunda mücadele vermeye devam ediyoruz.

Selam olsun canlar canı efendimiz Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem)'e, onun temiz ehlibeyti ve ashabına, selam olsun tüm pir-i piran efendilerimize, hakikat yolunda olan bütün ehli sufiye, yüreği buruk olan tüm ümmeti Muhammed'e ve selam olsun tüm bu çirkeflüklerin içinde doğru kalma gayretinde olan her bir bireye.

Ümitvarım çünkü "ALLAHIN VAADI MUHAKKAK HAKTIR, SAKIN BU DÜNYA HAYATI SİZİ ALDATMASIN." ve "ŞÜPHEŞİZ Kİ ALLAH ASLA VAADİNDEN DÖNMEZ."

Selam ve dua ile...

Gülbeyaz UMER

YILDIZLARDAN BİR YILDIZ: KEMALATIN NURU ABDULLAH B. MESUD (RADİYALLAHU ANHU)

Sene 592... Yemen kabilesi Hüzeyloğullarından Mekke’de zayıf ve çelimsiz, sempatik bir bebek dünyaya gelir. Aileye yeni nefes, güçlü bir ses tonu ile mutluluk katar fakat bu mutlulukları bir zaman sonra ailenin direği babanın vefatı ile değişir. İbni Mesud, artık evin büyüğüdür; kardeşi ve annesine bakmak onun görevidir. 10 -12 yaşlarında çobanlık yapmaya başlar. Ukbe b. Ebi Muayt’ın koyunlarını güder. Genç çoban, bir gün yine koyunlarının başında kendisine emanet edilen sürüyü Mekke’nin dışında bir yerlere götürerek otlatmaya başlar. Bir yandan da kendisi bir kaya parçasına oturup sürüyü izleyerek düşüncelere dalar, o gün de onun için diğerlerinden farksız bir gündür. Ta ki oturduğu yerden aşağıya doğru bakıncaya kadar... İki insan vardır kendisine doğru ağır ağır yaklaşan, dikkatlice onlara bakar ama tanıdığı insanlardan farklılardır. Gölgesi olmayan bir insanı ilk defa görüyordur. Kendisine doğru yaklaştıkça içini bilmediği bir heyecan sarar. İki yabancı iyice yanına yaklaşır ve içlerinden biri hafif tebessüm ederek selam verir, diğeri de bu selamı yanıtlar. Abdullah b. Mes’ud (radiyallahu anhu) büyük bir şaşkınlık içinde izlemeye devam eder. Acaba güneşin bile onun yanında sönük kaldığı vakarlı, büyük insan kimdir? İçinin İnşirah ile dolduğunu hisseder. Yine de bir anlam veremez ve sabırla beklemeye, hadiseleri tabii seyrinde izlemeye karar verir. Biraz sonra o zat konuşmaya başlar. Konuşan zatın dişlerinin arasından bir nurun parladığını görür, hayret ve hayranlık içinde o güne kadar yaşamadığı duygu çışkunluğu ile ona doğru biraz yürür. İyice yakınlaşır, gözleri gözlerinin içine bakar, o zatın nefesinden çıkan tatlı bir koku İbn Mesud’un yüzünü sarar. Bu kokuyu daha önce hiç duymamıştır ve aman, der içinden, benliğimi saran bu güzel koku da nedir ? Daha çok dikkat kesilir, onu dinlemeye devam eder ve o zat şöyle der: “Yanında süt var mı ? Bize biraz süt verebilir misin ?” Bu soruya genç çoban İbn Mes’ud nasıl cevap verecekti? İnsanın etkilendiği birisine yok demesi kolay mıydı?

Çoban: “Evet.” der. Kısır bir koyunu onların yanına yaklaştırır ve o zat, dudakları kıpır kıpır koyunun memelerine eğilir, zarif hareketlerle bir kaba bir miktar süt sağlar. Önce arkadaşı sonra da kendisi içer. Ardından teşekkür ederek koyunun memelerini eliyle yeniden sıvazlar; memeler eski haline gelir. Bunları seyreden genç çoban şaşırıp kalır. Biraz düşündükten sonra şöyle der: “O okuduklarını bana da öğretir misin?” Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) onun sorusuna çok memnun olarak der ki: “Sen öğrenmeye meraklı bir gençmişsin.” Başlar Efendimiz ona bir şeyler anlatmaya... Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) anlattıkça o dinler, her dinlediği onu alıp başka diyarlara götürür. Bu ilk karşılaşmadan sonra Abdullah b. Mesud’un dilinden “La ilahe illallah” cümlesi dökülür. Öyle bir dökülüştür ki bu, hayatında o ana kadar ne varsa imha eder, benliğinde ne varsa yıkar. Tevhide erer, bir olanı birler; sonra “Muhammedun Resullullah” der. Hayatının gerçek rehberini tanır ve onun arkasından, izinden yürümeye başlar. Artık evi Darü’l Erkam olur, beş yıl Efendimiz tarafından yetiştirilir. Bizzat Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Kur’anı Kerim’i ve Kuran’ın bütün inceliklerini bilhassa ona kendisi öğretir. İbn Mesud (radiyallahu anhu) öyle bereketlenir ki Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) iltifatına mazhar olur. Ortada daha evliliği yokken, bir eş ve çocuk sahibi değilken Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) İbn Mesud’a, Ebu Abdurrahman demeye başlar. O gün bu seslenişe bir anlam verilmez. Bekar birinin böyle çağırılması garip karşılanır. Ta ki nübüvvetin beş yılına kadar... Bir ayet nazil olur Allah Nebisine. “RAHMAN” suresi... Seslenir Allah Nebisi: “Kim bu sureyi Kabe’de açıkça okuyacak?” O gün için evde olan sahabelerin sesi çıkmaz çünkü Kabe’nin avlusunda Kur’an haykırmak, bir daha konuşamamaktır. Hemen İbn Mesud “Ben!” der, ben... Lakin Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) Darü’l Erkam’ın talebeleri içerisinde en zayıf, en naif ve en küçük olanı olan İbn Mesud’u göndermek istemez. Öyle sıskadır ki bir gün kendisi bir ağaca çıkar, sıska bacaklarını gören sahabeler onunla alayvari konuşup şaka yaparak gülerler, bunu gören Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) “Gülün gülün, o güldüğünüz bacaklara Allah Cehennem’i haram kılmıştır.” der. Başka bir rivayete göre ise “Nefsim elinde olan Allah’a yemin olsun ki bu incecik iki bacak, Allah (celle celaluhu) indinde Uhud dağından daha ağırdır.” der. ¹

İşte İbn Mesud böyle övülmüş, seçilmiş bir insandır. Rahman’ın kulu, hamilik yapacak; Rahman’ın ayetlerini aleme duyurulmasında önder baba olacaktır. Kendini feda ederek Ebu Abdurrahman künyesini alan olacaktır. Öyle kolay mıydı Ebu Abdurrahman künyesini almak? Nübüvvetin 5. yılları, zor yıllar... Daha Hamza yok, Ömer yok, Darü’l Erkam’ın talebeleri o kutsi evde ilahi kelamın hakikatlerini öğreniyor ama o hakikatler ancak karanlıklarda dile getiriliyor. Bir gün gelecek, Hz. İsa’nın deyimi ile karanlıklarda söylenemeyen hakikatler, aydınlıklarda haykırılacaktı. İşte böyle zorlu günlerde o cüssesi küçük, sıska insan yüreğinin büyüklüğü ile tekrar ben, der ben... İnsan olmaktır hakikatın yüreğinde belki de haykırabilmektir insan hakkı hakikati... O’nun halifesi olduğunu bilip büyütme yüreğini Rahman’ın ayetinde, yok etme kendini... İşte İbn Mesud kulluğunun bilinci ile Kabe’nin avlusuna varır. Başlar o güzel sedası ile : “ER RAHMAN, ALLEME’L KUR’AN, HALEKA’L İNSAN... (RAHMAN, KUR’AN’I ÖĞRETTİ, İNSAN’I YARATTI...)” diyerek okumaya. Bu sesi duyan Kureyş’in ekabirleri çılgına döner, hemen onu ortalarına alıp susturmaya çalışırlar ve tekme tokat ne varsa vururlar. Onlar vurdukça İbn Mesud coşar, onlar vurdukça İbn Mesud okur. Baygın düşüp kan revan içinde kalana kadar bu hal devam eder. Arkadaşları onu baygın bir vaziyette Darü’l Erkam’a getirirler. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) hemen onun yanına gider ve o mübarek elleri ile İbn Mesud’un yüzündeki, başındaki kanları silerek bir yandan da “Ben sana demedim mi sen zayıfsın, onların saldırısına dayanamazsın.” Ama İbn Mesud “Ya Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem! Müşriklerin hiç bugünkü kadar acziyet içerisinde küçüldüklerini görmemiştim. Vallahi bana izin verirseniz yarın yine gidip aynı şeyi yapmayı isterim.”² Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bir daha gitmesine izin vermez. Hakikatın karşısında duranlar nasıl da küçülüyorlar sıska, zayıf insandan korkar oluyorlar? Allah dileyince görüntüsü küçük olandan da büyük işler yaptırır. Bakmaz mı ki insan hiç kendine! Tevhidin hakikatini kavrayan biri, tekmeler altında çiğnense de aziz olanın kendisi zelil olanın ise karşısındaki olduğunu çok iyi bilip ona göre bir keyfiyet sürerler. İmanın amel ile bütünleşip fiiliyet tecellileriyle zuhuru daha da keyfiyetlidir

Artık Kureyş'in zulmü arttıkça artar. Allah Resulu (sallallahu aleyhi ve sellem) hicret emrini verir. Bunun üzerine ilk kabile 12 erkek, 5 kadın olmak üzere Habeşistan'a doğru hicret ederler. Onların aralarında Abdullah bin Mes'ud da vardır. ³ Daha sonra Abdullah bin Mes'ud dayanamayarak Mekke'ye, Efendimizin yanına döner. Bir müddet sonra da Yesrip'in kapıları imana açılır, annesi ile oraya hicret eder. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) hicretten sonra, Medine'de mescidin inşasından sonra İbn Mesud'u kendi gibi ilimde bir kale olan Muaz bin Cebel'e kardeş kılar ve Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) kendi hücrelerine çok yakın bir yerde küçük bir ev inşa ettirir. İbn Mes'ud'a bu evi hediye eder ve onu hiç yanından ayırmaz. Medine'deki o günlerde İbn Mesud, Efendimizi (sallallahu aleyhi ve sellem) bir gölge gibi takip eder. Aralarında öyle bir yakınlık vardır ki Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ona "Ey Ümmü Abd! İstedığın zaman haneme gel, gelmekte çekinme, ben müsait değilsem yanıma girmezsin, yoksa girersin." der ve hanesini Abdullah Bin Mes'ud'a sonuna kadar açar. Bu yakınlık öyle bir seviyededir ki Abdullah Bin Mesud'u Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem) ehli beytinden zannederler çünkü Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bir yere oturunca hemen yanına durur, ayakkabılarını çıkarınca onları kucağına alıp saklar, abdest alınca suyunu ilk döken o olur, misvak isteyince ilk uzatan o olur. Bu hali yıllar sonra gören Ebu Musa El Eşari der ki: Biz Yemen'den Medine'ye ilk geldiğimizde Abdullah'ı hep Efendimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) ehli beytinden biri zannederdik, sonradan öğrendik ki nesep adına bir bağı yokmuş."⁴

Hicretin 2. yılında savaş başlar. Bu savaşta Efendimize (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebu Cehil'i öldürdüklerine dair bir haber getirilir, Efendimiz de olayın aslını öğrenmesi için Abdullah B. Mesud'u savaş meydanına gönderir. İbn Mesud gider, araya araya Ebu Cehil'i bulur, ölmemiştir ama gerçekten ölümcül darbeler almıştır ve İbn Mesud yıllar öncesi Mekke'de kendisine yapılan hakaretleri hatırlar ve Ebu Cehil'in koca karnının üzerine çıkar. Ölüm yolunda bile küfründen kibrinden vazgeçmez. Alaycı bir ifade ile İbn Mesud'a der ki "Çobancık! Sen çok yüksek ve yalçın bir yere çıktın!" İbn Mesud bu sözlere sadece güler. O devam eder: "Savaşın neticesi ne oldu, kim kazandı kim kaybetti?" İbn Mes'ud: "Allah iman edenleri yüceltti, inkar edenleri ise alçalttı." der. Sonra Abdullah yere iner, kendi kılıcını bırakır, Ebu Cehil'in kılıcını alarak Ebu Cehil'e bir darbe indirerek onu öldürür. Kılıcını alarak Efendimize (sallallahu aleyhi ve sellem) gelip olanları anlatır, Allah Resulu tekbir getirir; müminler de tekbir getirirler. Sonra Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Ebu Cehil'in cesedinin başına gelir, ibretle bakar ve der ki "Ümmetimin Firavun'unu yıkıldı. Ümmetimin Firavun'u öldü." Daha sonra o kılıcı Abdullah b. Mesud'a hediye eder. O kılıç, Abdullah b. Mesud'un elinde kelimeyi tayyibenin yüceltilmesi adına sallanacaktır.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ondan hep memnundur. Bir gün onun değerini Müslümanlara göstermek için şöyle buyurur: "Eğer Müslümanlara danışman bir yönetici, halife atasaydım o kesinlikle İbn Ümmü Abd yani Abdullah b. Mesud olurdu..." Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) İbn Mesud'un Kur'an okumasını çok sever ve kendisinden Kur'an okumasını ister. İbn Mesud "Ya Resulullah! Kur'an sana indirilmişken ben mi sana okuyayım?" diye sorar. "Ben Kur'an'ı başkalarından dinlemeyi severim." der ve "Kim Kur'an'ı indirildiği andaki tazelik ile okumak isterse İbn Mesud gibi Kur'an okusun." buyurur. (6) Müthiş bir şeydi bu, Cebrail tazeliğinde Kur'an okumak... Evet, sanki okuduğu her bir ayeti Cebrail'den kendisine nail oluyormuşçasına okumak... Abdullah b. Mesud bir gün namazını eda eder, namazının ardından dua eder ve duasında şöyle der: "Allah'im senden sarsılmaz bir iman, tükenmez bir nimet ve ebedi Cennet bahçelerinin yükseklerinin en yükseklerinde Resulün Muhammed'e (sallallahu aleyhi ve sellem) yoldaşlık etmeyi niyaz ediyorum." Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de tebessüm ederek duasına: "İste ey İbn Mesud, verilecek, iste!" Ey İbn Mesud, verilecek, diyor ve amin diyordu... Kamil insan hakikati ile ne kadar da bahtiyardır, Allah Resulu ile tükenmez bir yoldaşığa da layık olmuştur. İnsan kendisini sonsuz mutluluklardan mahrum bırakıp, kaygı ve endişelerin içerisinde kaybedip gidiyor. Lakin İbn Mesud kendisini Hakk'a adanmış, bu adayışında da övülmüş Resul'ün kapısı onun için ardına kadar açılmıştır, hakiki mutluluğu elde edenlerden olmuştur.

Abdullah b. Mesud (radiyallahu anhu) böylesi yakınlığe rağmen hadis rivayetinde inanılmaz titizliği olan bir zattır. Amr b. Meymun isimli bir talebesi şöyle buyurur: “Neredeyse bir yıl İbn Mesud’un yanından hiç ayrılmadım. Bu bir yıl içerisinde “Kale Resulallah (sallallahu aleyhi ve sellem); Allah Resulu dedi ki, dediğini bir kaç defa dışında ancak duydum. O, kale Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) dediğinde biz onun öleceğini zannederdik. Terlerdi sıkılırdı, bütün vücudu titrerdi, sonra hadisi söyler arkasından Allah’a sığınırdı.”⁷

Bu kadar hassas, ince yaşayan insan amellerin en hayırlısı ile hayatını yaşayar ve artık onun da Hakk’a kavuşma anları yaklaşır ve hastalanır. Hz. Osman onu ziyarete gider, bakar ki ağlıyor: “Ne oldu ey İbn Mesud! Ölümünden mi korkuyorsun?” der. Abdullah b. Mesud “Ölümünden değil günahlarımdan korkuyorum, Rabbime vereceğim hesaptan korkuyorum.” der. “Mü’min kimse günahlarını hayalinde öylesine büyütür ki sanki kendi bir dağın eteğinde oturuyormuş da dağ üzerine çökecekmiş zanner. Günaha düşkün kimse ise günahlarını burnunun üstüne konan bir sinek gibi görür.”

Abdullah b. Mesud hicri 32, miladi 653’te hicri olarak 63 yaşında, Medine’de dünya hayatına gözlerini kapar. Onun ardından sahabenin bir çokları şöyle derler: “Kendisinden sonra bir benzerini geride bırakmadan gitti.” Ve o kutlu insan şöyle nakleder: “ASHAB’IN YOLUNDAN YÜRÜYÜN, ÇÜNKÜ İLERİDE ALLAH’IN KİTABINI OKUYUP DA TATBİK ETMEYEN KİMSELER ÇOĞALACAKTIR. (Mervezi Es Sünne)

O; huzura alınmış, beşerin efendisi tarafından bizzat yetiştirilmiş, onun ince ahlakıyla ahlaklanmış, hayata ve sonsuzluğa o gözlerle bakabilmiş, her işi onun adına yapabilmiş, kendi içindeki cevher ve emaneti yüklenerek kıymetlenmiş, tevhidin kalesi büyük zatlardandır.

Allah (celle celaluhu) onların şefahatlerine nail eylesin.

Ulviye DENİZ

Sahabe İklimi, baskı: Eylül 2016, sayfa 138.

(1)İbn Sad, Tabakat.

(2)Taberi

(3)İbn Hişam

(4)Buhari, Müslim

(5)Tirmizi

(6)İbn Mace

AHDE VEFA

Hani o evvelde tüm ruhların toplanıp and içtiği ve ahde vefa için sözleşip kıyama durduğu gün vardı ya unuttuğumuz! İşte tüm amellerin de kıyama durup aşk ile aşklandığı o ana dönebilseydik bir daha! Dönebilseydik de tüm karanlıklarımızın, karalarımızın, günahlarımızın, hatalarımızın ezberini bozup nur u ilahi ile nurlansaydık keşke yeniden. Dönebilseydik keşke pişmanlıklarımızın kuyularında gizlenmiş, sessiz ve ümitsiz çaresizliklerimizin miladından! Daha en başında aslında, daha nice gözyaşına müptela günahların, henüz boynumuza bir ferman gibi yapışmadığı o anın sonsuzluğuna. Seyredebilseydik keşke henüz tertemiz ve saf ruhlarımızın beden hücrelerine bürünmediği o anda, sonsuz nurun aşka feryad olan kıvılcımının çıktığı ilk anını doyunca! Hiç ayrılmaksızın bezm- i elesten, bir ümit daha ekleyip ilk bekleyişimize ve ilk özleyişimize derman olacak hasretin o ilk tebessümünü kucaklayıp, sarılsaydık sevdaya süveydasız keşke. Ahhhh!

Ah ki ah! Eyvah ki eyvah! ‘Vah’ olan nice ve daha nice yanlışa boyun bükmeden evvel, baş kesip divana durduğumuz safiyetimizle kalabilseydik ‘O’nu ilk özlemenin henüz asra dönüşmediği o ilk anda. Kalabilseydik, bir ömrün özetimişçesine özlediklerimizin tüm ezberini bozup, sebebini bilmediğimiz o yakıcı özlemin, bedensiz ruhumuzca ilk solunduğu andaki kıyamda. Ömrün henüz bahşedilmediği ve ruhumuza giydirilen ahirimizin henüz dar gelmediği, hür olan tüm yaradılmışın ‘O’nda kılındığı anda. Vuslatın, henüz hasretle gölgelenmediği sürûrun nasıl bir müjde olduğunu keşke, keşke ve keşkelerce anlayıp idrak edebilseydik keşke!

Yeryüzüne yüz sürüp de yüzüstü kalan atamızın hüznü ve feryadı sindiğinde hücrelerimizin dimağına, artık nice bir hasretin mirasına meyyal acimizle kaliverdiğimizde, giydik beden hapisanesinin yakasız gömleğini. Bu öyle bir yakasız gömlekti ki boynumuzda yazılı fermanın utancıda hasret kapısını tırmalayan sızılarımızla başlamıştı özlemimiz. Lakin af ile lutfedilen ilmeğin ancak ve ancak “ biz hata edenlerden olduk, affeyle yarabbi” yakarıyla gevşediği, merhamet membağı olan ve affeden Rabbimizin yine de en şerefli mahlukat olarak sevip yücelttiği ve yaradılmışların en yücesi olarak övdüğü bir neslin de mirası kalmıştı gönlümüze yâd. Çünkü “Muhammedî” bir nur ile aydınlanan tüm insanlık, ilk yaradılanın hürmetine bahşedilmişti övgüye. Yerlerin, göklerin ve tüm kainatın şerefine yaratıldığı bir ‘Habib’in ümmeti olmak bahşedilmişken eleste, aşkların kaldığı o baki meydanın kokusunu almak bir ömrün hasretinin özeti değil miydi?

Oysa Adem’in feryadındaki gibi “biz hata edenlerden olduk yarabbi” derken sığındığımız af ve mağfi-ret kapısından aldığımız mirasın yolcuları olarak; hatalarımıza hata, günahlarımıza günah katıp, yürüdük ömür yolumuzun taşlı dikenli yollarını, gül bahçesi kılmaksızın fütursuz. Kabil’in kanıyla ve öfkesiyle, belki kiniyle öldürdüğümüz nice Habil’lerin ahını da mı takmıştk boynumuzun eğrisine yoksa! Dosdoğru durup dümdüz yürümek varken; sağa sola sapıp da hatt-ı istivanın hakkını veremeyen, günahlara meyledip de dümdüz varamayan bir nefsin kurbanı olduk. Nice Kabil yüreklerimizde öldürdüğümüz Habillerimizin pişmanlığı ile karışmışken ağyare ameller, unuttuk “Elesti bi Rabbiküm’e” verdiğimiz cevabı.

Ahde vefa edememenin, sözü tutamamanın hüznüyle daha çok sıkarken bela ilmeği boynumuzu, boğuldu her bir günahla sığlaşan yüreklerimizin feryadı!

Ah ki ah! Eyvah ki eyvah! Pişmanlıklara yürümeden evvel, hataların eksikliklerin ve yanlışlıkların boynumuza takılıp, boğazımıza düğümlenmediği bir amelle süsleseydik ruhumuzu, vahhh! Ahh ve eyvahlarla yakmazdan evvel fermanımızı, dümdüz ve günahsız yürüseydik, yürüyebilseydik en nihai yolumuzu. Ama insandık! İnsan olmanın bize bahşettiği nice nur vardı oysa ruhumuza işlenen. Her biri bir ilahi sıfatın nüvesi olan, nice armağan gibi fitratımıza dokunan. Ümit gibi, gözyaşı gibi merhamet gibi, özlem gibi, aşk gibi, sevda gibi, hüznün gibi.....nice nice harfler ve kelimeler öğretilirken Adem'e, giydiğimiz nice kelimeler ruhumuzu dokuyan ve ruhumuza dokunan! Ve nice seçenek; sayısız, sonsuz ve sınırsız. Biz ahirimizi dokurken bu kelimelerle, hangisiyle amel edeceğimizi de keşkelerle donatmasaydık keşke. Keşke hep nurunla nurlanan, aşkınla aşkılanan ve sana vuslat olduğumuz o anın sürûruyla beklenen o günün sabrıyla, amel edenlerden olabilseydik. Keşkelerimizle gölgelenen ruhumuzu karartan ve vuslatın önüne nice nice perdeler çeken günahlarımızla kirletmeseydik ahirimizi keşke.

Pişmanlık...
Yaradılmışların en şerefisine bahşedilmiş en güzel armağan!
Pişmanlık...
Tövbe kapısının anahtarı!
Pişmanlık...
“Hakkıyla sana layık olamadık ya Mabud” düsturuyla yanan bir ümmetin af kapısı!
Pişmanlık...
Nice verilip de dönülen sözlere, yeniden varmanın ümit yolu!
Pişmanlık...
İnsan olup da giydiğimiz nice günahtan soyunma umudu!
Pişmanlık...
Ahde vefa kapısı!
Pişmanlık...
Amele yol kapısı!
Pişmanlık...
Af kapısı!
Pişmanlık...
Ah kapısı!
Pişmanlık...
Ah ki ah! Eyvah ki eyvah! Ahhhhhhhhhh!

Ahras HAMUŞ

KRİZ DURUMLARININ ARDINDAN ÇOCUKLARA YAKLAŞIM

Yaşamımızda zaman zaman çaresizlik ve belirsizlik duygularının hakim olduğu kriz durumlarını deneyimleriz. Bunlardan bazıları deprem, sel gibi beklenmedik ani geçişler içerirken, bazıları ise doğum yapmak, ameliyat olmak gibi beklenen ama istenmeyen yanların bulunduğu yaşam olaylarını içerir. Her durumda sonuç olarak kişinin yaşamındaki süreklilik ve kontrol algısı bozulur. Ancak bir yaranın acı hissetsek de zamanla iyileşmesi gibi, zamanla insan psikolojisi de Allah'ın fitratımıza yüklediği eşsiz düzen içinde tamir olunur.

Deprem, salgın, ebeveynin ameliyat olması vb. kriz durumlarından yetişkinlerin etkilendiği gibi çocuklarda doğrudan veya dolaylı olarak etkilenir. Peki kriz durumunda çocuklara nasıl yardımcı olabiliriz?

Kriz durumlarında insan üzerinde hakim olan belirsizlik duygusunu hafifletmek amacıyla yetişkinlere olduğu gibi çocuklara da açık bilgiler vermek oldukça önemlidir. Bilgilenmek aynı zamanda çocuğun üzerinde kontrol duygusunun oluşmasını da sağlar. Korku, kaygı durumu devam etse de bilmek ona iyi gelecektir. Bilgilendirme yaparken umut aşlamak, olumsuz ve çocuğun kaygısını daha da arttıracak söylemlere yer vermemek önemlidir.

Evde aile içindeki rollerin ve görevlerin devam etmesi de önemlidir. Örneğin ebeveynlerinden biri vefat eden bir çocuk, sağ olan ebeveynine önceden hangi konularda izin alıyorsa izin almaya devam etmelidir. Aralarındaki bu bağın devam etmesi hem ebeveynine hem de çocuğa normalleşme sürecini hızlandırarak iyi gelecektir. Sağ olan ebeveynin haftalarca her şeyden elini eteğini çekmesi, çocukla dışardan gelen başka bir aile büyüğünün ilgilenmesi kriz durumunun uzamasına sebep olur ve normale dönüşü zorlaştırır. Bu durum boşanma durumlarında da geçerlidir. Yanında kaldığı ebeveynin, çocuğun üzerindeki sorumluluklarını aile büyüklerine devrederek çocukla hiç ilgilenmemesi de sağlıklı bir durum değildir.

Kriz durumlarının ardından önceden olan rutin yaşama mümkün olduğu kadar çabuk dönülmesi oldukça önemlidir. Çocukların uyku saatleri önceden olduğu gibi devam etmeli, yatmadan önce dış fırçalama, pijama giyme vb. rutinlerine devamı sağlanmalıdır. Misafirler daha öncesinde nasıl ağırlanıyorsa eve gelenlerin de aynı şekilde ağırlanması (çarşaf, yorgan hazırlama, çay, kahve vb.) da hem ebeveynler hem çocuk üzerinde olumlu etki oluşturur. Evdeki yemek düzeninin de eskiden olduğu gibi devam etmesi faydalı olacaktır. Örneğin evde bir vefat durumu söz konusu olduğunda evde haftalarca misafirlerin çarşafsız yatması, ebeveynlerin çocuklarla ilgisini kesmesi ve kalan misafirlerin onların bütün sorumluluklarını almaları, çocuğun üzerindeki rutinlerin değişmesi normale dönüşü zorlaştırır.

Çocukların yaşanan kriz durumlarının ardından süreç çok uzamadan okula devamının sağlanması, yetişkinlerin ise işe başlaması gerekir. Çocuğun arkadaşları eve çağrılabilir veya onlarla vakit geçirmesi sağlanabilir. "O halde boş kaldın mı, yine kalk (başka bir iş ve ibadetle) yorul." Ayetinde de buyrulduğu gibi her an bir iş ile meşgul olmak insanın psikolojik sağlığını korur.

İnanç insanların zorluklarla baş etmelerinde güçlü bir etkiye sahiptir. Zira insanın her şeyi bilmesi ve kontrol etmesi mümkün değildir. Her şeyi yaratan ve her şeye hakim olan bir yaratıcıya yani Allah'a (celle celaluhu) inanmak insanın sığınma ve güvenme ihtiyacını karşıladığından kriz dönemlerini atlattırma oldukça etkilidir. Allah (celle celaluhu) bize kapısını her daim açık tutmakta ve Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır: "Ölümsüz ve daima diri olan Allah'a güvenip dayan" . Bazen ebeveynler çocuklarına seni her zaman koruyacağım senin yanındayım mesajı verir fakat, bu durum her zaman mümkün olmaz. Bu sebeple çocuklara asıl Allah'a (Celle celaluhu) güvenip dayanmayı öğretmek önemlidir.

Allah'ın (celle celaluhu) insanın fitratına yüklediği mücadele etme, baş etme mekanizmaları sayesinde insan başına gelen deprem, savaş, kayıp vb. kriz oluşturan tüm zorluklara rağmen yaşamına devam edebilmektedir. Allahü teâlâ (celle celaluhu), bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar . Eğer öyleyse insan başına gelen her şeyin üstesinden gelebilecek güce sahiptir.

Ayşe YEŞİL

BITKILERDEKİ ŞİFA

MUZ

Rahman, rahim ve şafi olan Allah'ın (celle celaluhu) adıyla başlarım.

Kuran-ı Kerim'de geçen meyvelerin elbette ki faydaları saymakla bitmez. Yalnızca bilimsel olarak kanıtlanan faydalarını aktarabilirsek de ilim havuzu sonsuzdur. İnanıyorum ki tek bir hadisi şerifte bahsedilmiş bir tavsiyenin bile bilimsel olarak faydası kanıtlanmamış olsa dahi muhakkak bir faydası var ancak "henüz faydası ispat edilememiştir" denilebilir. Rabbim ilmimizi ve ferasetimizi arttırsın. Amin.

Görüyoruz ki Rabbimizin çeşit çeşit sunduğu nimetlerin bazıları övgüye layık veya kutsal kitabımızda yer alacak kadar kıymetli. Bu nimetlerden biri de muzdur. Bu özellikli meyvemiz Kuran-ı Kerim'de Vakıa suresinin 27. ve 34. ayeti kerimelerinde geçtiği şekliyle **"Amel defteri sağından verilenler; ne mutlu o sağından verilenlere! Onlar dalbastı kiraz ve meyve yüklü muz ağaçları arasında; Kesintisiz gölgeler altında; Çağlayanların kenarında; Bitip tükenmeyen ve yasaklanmayan bol meyveler arasında; Kabartılmış döşekler üzerinde (olacaklar)."** Cennet nimetlerindedir.

O halde biz de Cennet meyvesi muzun, dünyada bilim tarafından kanıtlanmış kadarını aktarmaya çalışalım ve bu hikmetli meyve hakkında biraz bilgi edinelim:

Muz, tropikal bölgede yaşayan ağaçsı bitkinin uzun yeşil kabuklu meyvesidir. En büyük çiçekli otsu bitkidir. Ağaç görünümünde olmasına karşın bir ağaç değil esasen ağaçsı bir otun meyvesidir. Çok yıllık olup nemli toprağı sever.^{1,3}

**BUNU
BİLİYOR MUYDUNUZ?**

Amerika'da ilk pazarlanan muz Chiquita firmasına ait olmasıyla ve Chiquita firmasının muz üretiminde araştırmacı olmasıyla markalaşmıştır. Çikita muz kavramı buradan gelmektedir.²

MİLİSANİYELİK HESAPLARLA İNTERNET

İnternet nedir? Fiber kablolar ne işe yarar? Uzay interneti nedir? Birbirini takip eden nice sorular... Tüm bunları açıklamak için en başa dönmek lazım. İnternet, 1960'lı yıllarda bilgisayarın gelişmesiyle başlar. Daha sonra paket ağların ilk tasarımı ABD, İngiltere ve Fransa'daki çeşitli laboratuvarlarda şekillenir. ABD savunma bakanlığı tarafından geliştirilmeye başlanan internet hizmeti Los Angeles, Kalifornia Üniversitesindeki Prof. Leonard Kleinrock'un laboratuvarından Stanford Araştırma Enstitüsündeki bir bilgisayar arasındadır. Böylece IP olarak bildiğimiz internet protokolü ile ilk kez bu iki merkez arasında ARPANET (Gelişmiş Araştırma Projeleri Dairesi Ağı) üzerinden mesaj gönderilmiş olur.

1960'lardan 1980'lerin sonlarına gelindiğinde ticari internet servis sağlayıcıları ortaya çıkmaya başladı. Şunu da ifade etmeliyim ki internet bugünkü videolu, sesli ve görüntülüden ziyade daha çok yazılı bilgi aktarımı şeklindeydi. Bugün elimizdeki rengarenk dikkat çeken ve bizi kendine bağlayıp bağımlı hale getiren internet o zamanlar emin olun pek de dikkatimizi çekmezdi. İnternet üzerinden görüntüler, anlık mesajlaşma, e-posta gibi hizmetler 1990'lardan sonra 23 Ağustos 1991 yılında İsviçre'de kurulmuş olan CERN (Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi) adlı şirket tarafından bulunmuştur.

Pekala bize pazarlanan fiber ağ teknolojisi nedir? Dünya üzerinde internet erişimini sağlamak için okyanus tabanlarına döşenen ve milyon dolarlara mal edilen bu teknoloji için fiber optik kablolar kullanılıyor. Kabloların içerisinde hepimizin bildiği cam bulunmakta, yani cam kablolar demek daha doğru olur. İnsan saç teli inceliğindeki kabloları korumak için jel plastik, polikarbon, bakır, alüminyum gibi yedi farklı katman bulunuyor. Bilgi bu cam kablolar içinde yansıyarak ışık hızında ilerliyor ve yüzlerce terabitlik bilgi aktarılıyor. Ancak yine de uzun kablolar gecikmeyi beraberinde getiriyor. Bu yüzden bugün yeni bir sistemin temelleri, uzay teknolojileri gündemimizde!

Geleceğin internet teknolojisi ise uydular vasıtası ile dünyanın her yerine satılabilecek internet ağı teknolojisidir. Bu fikri oraya atan Elon Musk 2015 yılında ilan ettiği¹ proje hedefinin 2017 tarihini bir "Musk" klişesi olarak tabii ki tutturamadı. Ancak bu tarihten 1 yıl sonra "Ten Ten A" ve "Ten Ten B" adı verilen iki tane uydu yörüngeye yerleştirildi. Elbette iki uydu bu süper hızlı internet için yeterli olmadı. Bu yüzden uydu sayısını gelecek yıllarda kademeli olarak arttırarak 42 bine ulaştırmayı hedefliyorlar.

"**STARLINK**"² adı verilen bu uydular yenilikçi bir teknoloji ile düşük maliyette donanıma sahip olarak üretiliyor. Düşük maliyet dedik ama uzay teknolojilerine göre düşük. Bugün her bir starlink uydusu 300.000 USD'den toplamda 18 milyon dolarlık 60 uydula beraber yörüngemize fırlatılıyor. Starlink uydularının her biri 260 kg ağırlığında ve yaklaşık bir masa büyüklüğünde. Üzerinde 4 tane güçlü anten var. Bunlar sayesinde hem kendi aralarında hem de dünyayla haberleşebiliyorlar. Enerjisini üzerindeki akordion şeklinde açılan güneş panellerinden elde ediyor. Bu uydular iyon motorlarının itki gücüyle hareket edebiliyor ve manevra yapabiliyorlar.³ Yörüngede yükselip alçalabiliyor ve hizmet süresi dolduktan sonra atmosfere girip kendisini yakarak imha edebiliyorlar. Starlink, iyon motorlarında kripton yakıtı kullanan ilk uzay aracı olarak da tarihe geçti. Fırlatmayı "**SpacesX**" isimli starlink uydularının üreticisi olan şirketin yine kendi ürettiği "**FALCON9**" isimli roketleri yapıyor. Falcon 9 roketi en az starlink uyduları kadar yenilikçi ve düşük maliyete sahip çünkü bu roket yörüngeye taşıdığı malzemeyi bıraktıktan sonra Dünya'ya geri dönüyor ve dönüşü yer istasyonları vasıtasıyla kontrol edilerek gerçekleştiriliyor.⁴ İnşini dikey olarak gerçekleştiren bu roketler tekrar tekrar kullanıldıkları için maliyeti epey düşürüyor. Her bir fırlatmada 60 starlink uydusu yörüngeye yerleştiriyorlar. Gönderilen bu uydular birbirine ilk başta bitişik daha sonra açılarak yörüngedeki yerlerine yerleşmiş oluyorlar. Bu süreç içerisinde, 2027 yılına gelindiğinde dünyanın her yerine en hızlı internet hizmetini sunması bekleniyor.

Peki biz ne kadar hızlı internet kullanıyorduk da şimdi onun da üzerinde bir hizmet satmak için Spacesx başta olmak üzere diğer şirketler yarışa girdi? Çok mu yavaştı internetimiz? Dünya'dan haberleşme uyduları ile elbette bağlantı kuruyoruz yani uydular vasıtası ile iletişim çok da yeni bir şey değil. Fakat telekomünikasyon uyduları 36 bin km yörüngeden iletişim kurdukları için hızlı olabileceğini söylemek bir kenara fiber optik ağların bile gerisinde kalıyorlar. Starlink uyduları 400 -500 km yüksekliğe yerleştirildikleri için daha hızlı internet hizmeti vermesi hedefleniyor. Bu yerleşime LEO (Low Earth Orbit) yani "alçak Dünya yörüngesi" deniyor. Fakat fiber ağlar dahi yaklaşık 62.7 milisaniyelik gecikme meydana getiriyorken starlink uyduları ne vaadediyor? Starlink uyduları bu gecikmeleri başta 43 milisaniyeye daha sonra nihai hedefi olan 25-35 milisaniyeye çekmeyi hedefliyor. En hızlı internet iddiasının net açılımı sanıyorum bu! Yani haberlerde spikerin sonradan anlamasıyla mizahşörlük yapanlar starlink uyduları kullanılırsa biraz üzülebilirler.

Neden internet hızı önemli? Zaman kavramı her çağda önemliydi. Günümüzde de biz zamanı daha verimli yaşamak için hızlı bir şekilde iletişim kurmak istiyoruz. Tabii olarak hızlı, güçlü ve kesintisiz internet herkesin isteyeceği bir lüks! Bu dönüşüm içerisinde dünya milletlerinin buldukları yerden bir çanak anten vasıtasıyla bu teknolojidenden faydalanabilmeleri öngörülüyor. Söylemeden geçmeyelim ki bu internetin henüz alt yapısı tam manasıyla oluşmadığı için filtreleme gibi çeşitli koruma programları da yok (şimdilik). İleride ne gibi yeniliklerle karşımıza çıkarlar elbet zaman gösterir.

"Alçak Dünya yörüngesinde bu kadar fazla uydunun olması çevreye zarar vermiyor mu?" sorusu akla gelen ilk sorulardan bir tanesi. Şu an için ciddi sayılabilecek problem olarak ışık kirliliği söz konusu. Çünkü uyduların enerji sağlamak için kullandığı güneş panellerinden gelen yansımalar amatör astronomlar ve astrofotoğrafçılıkla ilgilenenlerin çektiği uzun pozlamalı fotoğraflarda beyaz çizgiler belirmeye başladı bile. Bu ışık kirliliği uydular yörüngeye yerleştikten sonra kalmıyor. Elon Musk ve ekibinin bunun için de özel çalışmalara devam ettikleri bildirildi.

Peki biz Müslümanlar olarak bu çalışmalarını hangi gözle izliyoruz ya da izlemeliyiz? Maalesef sadece seyirciyiz. Evet bu gibi çalışmalar için ciddi bir sermaye gerekiyor. Ancak pek çok şeyi emekle, gayretle ve mücadele ile elde edilebileceğimizi unutmamalıyız. İslam dini kişiye çalışmayı, çalıştıktan sonra dinlenmeyi daha sonra çalışmaya tekrar devam etmeyi söyler. Bu gibi ifadeler Kuran-ı Kerim'de ve hadisi şeriflerde rastlamak mümkün.

"İnsan için yalnız kendi çalıştığına karşılığı vardır." (Necm/39)

"Erkeklere çalışıp kazandıklarından bir pay olduğu gibi, kadınlara da çalışıp kazandıklarından bir pay vardır. O halde çalışın da daha hayırlı şeyleri Allah'ın lütfundan isteyin. Şüphe yok ki Allah her şeyi bilir." (Nisa/32)

"Sizden birisi bir iş yaptığı zaman onu mükemmel şekilde yapsın." (İbnSa'd, 1, 142)

"İnsanın yiyip içtiklerinin en hayırlısı, bereketli ve helal olanı; çalışıp kazanarak elde ettiğiidir." (İbnMace, II 723)

Amine GÜNEŞ

- 1- <https://spacenews.com/segment/news/>
- 2- www.starlink.com
- 3- barisozcan.com
- 4- www.spaces.com

Minik eller iş başında

EV ETKİNLİĞİ

MALZEMELER

- Renkli kartonlar
- Peçeteler
- Yapıştırıcı
- Makas
- Kalem
- Keçeli kalem
- Besmele ve dua çıktısı

HADİS-İ ŞERİF

Resulullah (*Sallallahu aleyhi ve sellem*) buyurdular ki:

“Kişi evine girince şu duayı okusun: Allah’ım! Senden hayırlı girişler, hayırlı çıkışlar istiyorum. Allah’ın adıyla girdik, Allah’ın adıyla çıktık. Rabbimiz Allah’a tevekkül ettik. Bu duayı okuduktan sonra ailesine selam versin.” (*Ebu Davud, Edeb,112, (5096)*)

YAPIM AŞAMASI

- Evin parçaları renkli kartonlara çizilip makasla kesilir.
- Kartondan kapı boyutu kadar uzun bir şerit kesilir ve her iki taraftan katlanır.
- Makasla üst tarafından kesilerek kapı oluşturulur.
- Evin tüm parçaları uygun yerlere yapıştırılarak ev yapılır. (Ev ve çatı, baca, pencereler, kapı)
- Keçeli kalemle pencerelere cam, kapıya da kapı kolu çizilir.
- Evin çatı kısmına küçük daireler çizilir.
- Peçetelerden küçük parçalar koparılarak peçeteler avuçta yuvarlanır ve yuvarlamış olduğumuz tüm peçeteler dairelerin iç kısımlarına yapıştırılır.
- Yazıcıdan çıktılarını almış olduğumuz besmele kapının üst tarafına, dua da kapının içine yapıştırılarak ev etkinliği tamamlanır.

GÜLİSTAN GÜLDAĞ

